

4

Vragenuur: Vragen Wassenberg

Vragen van het lid Wassenberg aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over **het bericht dat Chemours tonnen GenX-afval terug moet halen uit Italië na een milieuschandaal.**

De voorzitter:

Dan gaan we nu naar de vraag van de heer Wassenberg namens de Partij voor de Dieren aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over het bericht dat Chemours tonnen GenX-afval terug moet halen uit Italië na een milieuschandaal. We wachten heel even, want de vissers op de publieke tribune gaan terug naar huis. Heel veel sterkte. Het was een unicum dat vissers aanwezig waren bij het mondelinge vragenuur. De heer Wassenberg.



De heer Wassenberg (PvdD):

Voorzitter, ik heb deze tijd goed kunnen gebruiken door het spreekgestoelte even op mijn hoogte af te stellen, want de heer Weverling is een paar centimeter langer dan ik.

Voorzitter. Helaas moeten we het weer hebben over Chemours en GenX. Ik zal de dag prijzen dat GenX en Chemours straks niet meer dagelijks of wekelijks in het nieuws zijn vanwege het vergiftigen van de omgeving, het water, de lucht, maar voorlopig is het elke paar weken weer raak. Nu is het bedrijf in het nieuws gekomen vanwege het zeulen met 15.000 kilo met GenX vervuild afval. Dat afval zou naar Italië gaan, maar dat ging niet door vanwege het faillissement van de afvalverwerker. Dat bedrijf ging failliet na een milieuschandaal met een schadepost van 136 miljoen euro. Dan zie je ongeveer met welke partners Chemours zaken doet. Maar we lezen ook dat het afval niet wordt toegelaten in Amerika, waar Chemours ook een fabriek heeft. Als de rotzooi nergens naartoe kan, gaat die naar het afvalputje en dat is, helaas, moet ik zeggen, toch weer Dordrecht, bij het bedrijf zelf. Provincie en inspectie staan opslag in een woonwijk toe. Bewoners maken zich ongelofelijk veel zorgen. Mijn eerste vraag aan de staatssecretaris is: kan zij de opslag in een woonwijk voorkomen of verbieden? Waarop baseren de provincie en de inspectie zich als zij stellen dat die opslag zonder risico's kan? Want er is nog niet eens definitieve overeenstemming over die blootstellingsnormen van GenX. De uitstoot van GenX door Chemours houdt inmiddels verschillende gemeenten en provincies en nu ook Italië bezig. De Verenigde Staten spelen een rol, want daar kan of daar mag het afval niet naartoe. Het is inmiddels een wereldwijd probleem. Hoe kan de staatssecretaris blijven volhouden dat dit vooral een provinciale aangelegenheid is? Wat kan de staatssecretaris doen om te voorkomen dat we hier over een paar weken weer staan?

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.



Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Dank u wel, voorzitter. Ik deel met de heer Wassenberg dat ik de dag zal prijzen waarop we het niet meer over Chemours hoeven te hebben, maar tot die tijd is het, denk ik, goed dat we er met elkaar scherp op zijn. Het is wel goed om naar aanleiding van het artikel helder te hebben waar we nu staan. Het terughalen van het GenX-afval uit Italië betreft een verplichte handeling in het kader van de EVOA-wetgeving. Chemours kan de afvalstroom niet meer in Italië recyclen en moet dus op zoek naar een andere wijze van verwerken. De afvalstroom naar de VS waarover in de media wordt geschreven betreft een andere afvalstroom, met ook een andere samenstelling, maar beide stromen zijn elke keer steeds onderhevig geweest aan een vergunningstraject van de ILT, conform de regels van de EVOA.

Nu het dus niet langer naar Italië kan worden gestuurd om daar verwerkt te worden, moet het bedrijf dus volgens de regels deze hoeveelheid afval terugnemen en op zoek gaan naar een nieuwe verwerking. Daarvoor is er tijdelijk geen andere keuze dan het bedrijf de mogelijkheid te geven om dat ook ergens op te slaan. Daar is een vergunning voor afgegeven. DCMR en de provincie Zuid-Holland zijn daarvoor het bevoegd gezag. Zij hebben natuurlijk bij het verlenen van die vergunning goed bekeken onder welke voorwaarden en voor welke tijd je dan dat bedrijf de mogelijkheid verleent om opnieuw een nieuw verwerkingspad te vinden. Er zijn verschillende verwerkingspaden. Het transport naar de Verenigde Staten is een pad dat door het bedrijf gevolgd wordt en anders is er ook nog het pad van de verbranding in Antwerpen. Dus er zijn verschillende paden. Nu dit bedrijf failliet is gegaan, is er een situatie ontstaan waarin er gewoon een nieuw pad gezocht moet worden.

Een wereldwijd probleem? Ik denk dat we wereldwijd goed moeten zorgen voor een zorgvuldige omgang met deze stoffen. Nederland zet daar ook actief op in. Dat doen wij in Nederland, dat doen we ook in Europees verband, daar vragen we aandacht voor die zorgwekkende stoffen. Maar nu gaat het eigenlijk juist om een stroom die goed gedocumenteerd is en waar we met elkaar bovenop zitten.

De heer Wassenberg (PvdD):

De staatssecretaris gaat toch niet in op al mijn vragen, want een van de zaken waar ik me heel veel zorgen over maak en waar de bewoners zich heel veel zorgen over maken, is dat we het over een zeer zorgwekkende stof hebben. Officieel staat hij nog niet op de officiële lijst van zeer zorgwekkende stoffen maar op de lijst van potentieel zeer zorgwekkende stoffen, omdat iedereen eigenlijk met een beetje chemische kennis op zijn klompen aan kan voelen dat die stof niet deugt en dat het alleen een kwestie van tijd is voordat hij op de definitieve lijst staat. Het gaat nu opgeslagen worden in Dordrecht, midden in een woonwijk, terwijl die stof nu nog op die potentieel zeer zorgwekkende stoffenlijst staat. Maar wat gebeurt er als dadelijk wordt besloten, wat ik me zomaar voor kan stellen, dat het een zeer zorgwekkende stof is? Hoe zit het met die blootstellingsnormen? Snap de staatssecretaris dat de omwonenden en de omgeving zich hierover buitengewoon veel zorgen maken?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Maar de heer Wassenberg doet net alsof alleen via het afval deze stof daar op die plek terecht komt. Dat is natuurlijk niet waar. Dit bedrijf verwerkt die stoffen en daarbij komt ook dit afval vrij. Daarom is het ook terecht dat we er met z'n allen bovenop zitten en daarom ook is het gelukt om die emissies naar beneden te brengen, omdat we daar met elkaar nu heel scherp op zijn. Maar het is niet zo dat vanwege dat afval nu die stof op die plek terecht komt.

Dit bedrijf staat ook onder de scherpe aandacht. Nogmaals, daar is ook alle reden toe en daar hebben we ook regelmatig met elkaar discussie over. Er worden door de provincie en DCMR, het bevoegde gezag, ook voorwaarden gesteld aan de opslag van deze stoffen. De bedoeling is natuurlijk om zo snel mogelijk een einde te maken aan het feit dat daar afvalstoffen moeten worden opgeslagen die eigenlijk ergens anders of verbrand of gerecycled kunnen worden, waardoor verbranding of storten niet nodig is.

En op het punt van de ZZS, excuses, de heer Wassenberg weet heel goed — we hebben daar namelijk regelmatig met elkaar over gesproken — dat ik mij bij uitstek ervoor inzet om deze stof erkend te krijgen als ZZS. Dat doe in Europa; Nederland heeft daar een dossier voor in voorbereiding.

Voorzitter, dus de heer Wassenberg weet dat ik hier heel scherp bovenop zit.

De heer Wassenberg (PvdD):

Mijn kritiek is ook dat die stof nu — we moeten geen spel van definities hebben — op de lijst van potentieel zeer zorgwekkende stoffen staat. Het zou zomaar kunnen dat dat binnen nu en een aantal maanden op de lijst van zeer zorgwekkende stoffen komt te staan. Hoe zit het dan met die opslag? Hoe zit het dan met de eventuele blootstellingsnormen? Inderdaad is de uitstoot van GenX door Chemours afgenomen, maar we hebben het hier dus nu wel over de niet voorziene opslag van 15.000 kilo afval in een woonwijk. Daar heb ik nog geen antwoord op gehad.

Ik wilde ook nog iets aan de staatssecretaris vragen omdat de problemen met opslag, vervoer en verwerking dus toenemen. Is het mogelijk dat Nederland de productie van GenX verbiedt zolang er nog geen goede, structurele oplossingen zijn als het bijvoorbeeld gaat om de opslag of verwerking van GenX, of het afvalproduct in elk geval?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Dat de fabriek in Italië, waar dit product verwerkt zou worden, failliet is gegaan, is inderdaad een onvoorziene omstandigheid. Daarom is er ook een onvoorziene vergunning nodig om alsnog dit materiaal ergens tijdelijk op te slaan, omdat Nederland nou eenmaal verplicht is om het dan terug te nemen. Dus het faillissement van dat Italiaanse bedrijf is inderdaad een onvoorziene omstandigheid. Via de vergunning wordt heel zorgvuldig gekeken naar de voorwaarden waaronder dit dan veilig tijdelijk kan worden opgeslagen. Ook de mogelijkheid die een bedrijf wordt geboden om een alternatieve oplossing te vinden, is aan een tijdslimiet gebonden.

Voorzitter. Dat het op dit moment nog een potentiële ZZS is, weet de heer Wassenberg, en dat ik er juist voor zorg

dat we ook voor die potentiële ZZS allerlei mogelijke risico's in kaart brengen. Dit dient om juist het bevoegde gezag, ook wanneer de stof nog maar op de lijst met potentiële ZZS staat, alle gelegenheid te geven hier in de vergunningen ook voorwaarden aan te stellen. Dus op het feit dat het op die lijst staat, ben ik in die zin eigenlijk trots, omdat dat betekent dat we er scherp op zijn en dat we het bevoegde gezag via de opname op die lijst ook kansen geven om aanvullende voorwaarden te stellen.

De voorzitter:

Voordat u afrondt, meneer Wassenberg: het is ontzettend gehorig hier. Ik kan bijna niets volgen, dus het verzoek is om een beetje stil te zitten. Het woord is aan de heer Wassenberg.

De heer Wassenberg (PvdD):

Laat ik dan mijn allerlaatste vraag stellen. De staatssecretaris en ik delen onze zorg over GenX en we willen allebei dat die zo snel mogelijk op de lijst van zeer zorgwekkende stoffen komt. De bewoners in Dordrecht schieten er niet zo heel veel mee op. Die zien nu dat er 15.000 kilo afval in hun woonwijk komt. Wat kan de staatssecretaris doen om die bewoners te garanderen dat hun gezondheid niet in gevaar komt door de opslag van dat met GenX vervuilde afval in hun woonwijk?

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

De voorwaarden die in de vergunning van DCMR staan, moeten dat garanderen.

De voorzitter:

Dank. Dank u wel, meneer Wassenberg. Mevrouw Kröger heeft een vraag namens GroenLinks.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Wij delen wel echt de zorgen over het feit dat er nu weer gedoe is rond de productie van GenX en rond Chemours, en over het feit dat er nu dus geen sluitend afvalbeheersplan ligt. We hebben het over een potentieel zeer zorgwekkende stof en er is ongelofelijk veel onrust in Dordrecht en omgeving. Mijn vraag aan de staatssecretaris is tweeledig. Enerzijds vraag ik of zij de Kamer kan informeren hoe er nu gekomen gaat worden tot een echt sluitend beheersplan voor die afvalstromen, waarbij recycling centraal staat, en niet verbranding. Ten tweede vraag ik of de staatssecretaris het ermee eens is dat ze in gesprek gaat met de provincie om dit afvalbeheersplan toch een voorwaarde te maken voor een vergunning voor de productie van GenX.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Het kan toch niet zijn dat je GenX, een potentieel zorgwekkende ...

De voorzitter:

De staatssecretaris.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

... stof produceert zonder dat je een plan hebt over hoe je met afval omgaat.

De voorzitter:

Mevrouw Kröger, iedereen heeft 30 seconden en iedereen gaat eroverheen.

Staatssecretaris Van Veldhoven-van der Meer:

Dank u wel, voorzitter. Het faillissement van dat Italiaanse bedrijf is niet iets wat je direct Chemours zelf kunt aanrekenen. Maar daardoor is er wel een probleem ontstaan waarvoor inderdaad een sluitende oplossing moet worden gevonden. Het is dus aan de provincie als bevoegd gezag om voorwaarden te stellen aan de mate waarin dat afval tijdelijk mag worden opgeslagen op dat terrein. Zij hebben daar ook een tijdslimiet aan gesteld. Maar ik ben graag bereid om samen met de provincie nadere informatie hierover te verstrekken aan de Kamer.

De voorzitter:

Dank u wel.